



ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг

Про розгляд проекту регуляторного акти

Державною регуляторною службою України здійснено розгляд проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері ринків фінансових послуг та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг» (далі – проект постанови) на його відповідність вимогам Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також документи, що додаються до проекту постанови, надіслані листом Нацкомфінпослуг від 16.01.2016 № 249/12-5.

В аналізі регуляторного впливу до проекту постанови зазначено, що регуляторний акт створено з метою вдосконалення наглядової діяльності та впорядкування проведення планових заходів Нацкомфінпослуг державного нагляду (контролю); зменшення втручання регулятора у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку ринку небанківських фінансових послуг; визначення періодичності проведення заходів державного нагляду (контролю) у сфері надання фінансових послуг в залежності від ризиковості діяльності суб'єктів господарювання.

Для досягнення вказаної цілі розробник проекту постанови пропонує затвердити критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності (далі – проект Критеріїв) та визначається періодичність проведення Нацкомфінпослуг планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері ринків фінансових послуг.

Однак, за результатом розгляду Службою встановлено, що проект постанови потребує доопрацювання з урахуванням наступного.

Відповідно до Методики розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження планових заходів державного нагляду (контролю), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 752 (далі – Методика) під час розроблення критеріїв необхідно,

перш за все, визначити вичерпний перелік критеріїв. Критерії повинні визначати, у тому числі, *чіткі, зрозумілі та вимірювані показники, за якими визначається ступінь ризику*, ступені ризику з урахуванням статистичних даних про настання негативних наслідків від провадження діяльності суб'єктів господарювання, порушення вимог законодавства, граничні величини (кількісні показники) віднесення суб'єкта господарювання до того чи іншого ступеня ризику.

Проте, за результатами розгляду проекту Критеріїв встановлено, що вказані вимоги розробником не дотримані.

Так, у пункті 1 проекту Критеріїв визначено такий критерій, як стан виконання зобов'язань перед споживачами фінансових послуг, що визначається *за кількістю скарг споживачів фінансових послуг* на виконання суб'єктом господарювання своїх зобов'язань, *які надходять до Нацкомфінпослуг*.

Разом з цим зауважуємо, що *скарги споживачів фінансових послуг* згідно частини першої статті 6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) є підставою для проведення *позапланових заходів* державного нагляду (контролю).

Що стосується критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), то відповідно до Методики вони мають враховувати положення щодо результатів попередніх перевірок. В даному випадку, на увазі маються результати проведення виключно *планових* заходів державного нагляду (контролю).

З огляду на вказане, зазначений критерій підлягає виключенню з проекту Критеріїв.

Також, пунктом 1 проекту Критеріїв пропонується затвердити критерії, згідно з якими, суб'єкти господарювання розподіляються за ступенями ризику відповідно до *обсягів послуг та дотримання вимог законодавства* у сфері ринків фінансових послуг.

В свою чергу, абзацами сьомим та восьмим пропонується критерії, які за своїм змістом, фактично дублюють вищезазначені критерії. Вочевидь, що розподіл суб'єктів господарювання за ступенями ризику, згідно з зазначеними у вказаних абзацах показниках, необхідно здійснювати відповідно до критеріїв, визначених у четвертому та п'ятому абзацах проекту Критеріїв.

Змістовне наповнення підпункту 1 пункту 3 проекту Критеріїв є нечітким та незрозумілим, оскільки, в даному випадку, не зрозуміло, за яких обставин до високого ступеня ризику будуть віднесені суб'єктів господарювання, які здійснюють страхування життя.

Із змісту абзацу другого підпункту 1 та підпункту 7 пункту 3 проекту Критеріїв також незрозуміло, яким чином Нацкомфінпослуг протягом дванадцяти місяців, що передують включенню суб'єкта господарювання до плану заходів зі здійснення державного нагляду (контролю) планує встановити два та більше порушень суб'єкта господарювання норм законодавства, якщо відповідно до абзацу другого частини першої статті 5 Закону, протягом одного

року проведення планового заходу державного нагляду (контролю) щодо одного суб'єкта господарювання не допускається. Зазначене також стосується абзаців четвертого, п'ятого, сьомого, десятого підпункту 2, 3 та 7 пункту 3, підпунктів 1, 2, 4, 7 та 8 пункту 4 проекту Критеріїв.

Зазначаємо, що вищезазначені положення проекту Критеріїв суперечать вимогам абзацу шостого пункту 9 Методики, відповідно до якого, критерії розробляються на підставі результатів аналізу якісних та кількісних показників (характеристик) діяльності суб'єкта господарювання з урахуванням попередніх перевірок.

Потребує уточнення також редакція абзацу 11 підпункту 2 пункту 3 проекту Критеріїв, яким пропонується до високого ступеня ризику віднести недержавний пенсійний фонд, адміністрування якого здійснює суб'єкт господарювання, *віднесений до високого ступеня ризику*. За позицією ДРС, віднесення фінансової установи, що працює винятково для пенсійного забезпечення громадян і має статус неприбуткової організації до високого ступеня ризику за таких обставин, є безпідставним та необґрунтованим.

Окрім зазначеного, у проекті Критеріїв відсутні положення щодо можливості зміни періодичності проведення планових перевірок, що суперечить пунктам 13 та 14 Методики, згідно з якими, періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) може змінюватись у разі суттєвих порушень суб'єктом господарювання вимог законодавства шляхом встановлення відповідного коефіцієнта та у разі відсутності суттєвих порушень суб'єктом господарювання вимог законодавства шляхом встановлення відповідного коефіцієнта, відповідно.

З огляду на вказане, проект постанови потребує доопрацювання.

Ураховуючи викладене, за результатами проведеної експертизи відповідно до статті 30 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Державна регуляторна служба України повідомляє про невідповідність проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері ринків фінансових послуг та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг» принципам державної регуляторної політики.

**Голова Державної
регуляторної служби України**



Ксенія Ляпіна